

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum
in primis malas, concernit**

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XXXII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](#)

pœnas imminere censem, quæ sunt damnationis illorum precipua, non adventitiae & ut vulgo loquuntur, accidentariae.

XXXI. Gottfridus Cundisius, Academæ quondam ad Siam Doctor, in Notis ad Compendium Hutterianum hæc habet: *Vermis mordens symbolum est, curarum cor exedentium, in primis sensus acerbissimi in se effusa ira Dei & adversus peccata sua irritati judicii Divini & horribilium pœnarum & dolorum, seu mortuum male conscientia, implacabilis odii, item indignationis, murmuris & fremitus adversus DEum, ortorum à fulmine sententie damnatorie tristissimo, quibuscum conjuncta est futura sui ipsius detestatio & execratio & votum in antrægias seu subiectæ redactionis in nibilum, sed irritum & inane.* Pleraque ex Harbardo, quem supra §.XXV. allegavimus. Georgius Albrecht, facundissimus quondam Nerolengensium Ecclesiastes & Superintendens, in Concionibus, quibus statum infernalem cœtui suo explicuit, eandem tueretur & defendit sententiam. Sermone XXVII. *Livorem & invidiā, adversus semet, ob impoenitentiam, adversus salvatos, ob gloriam, adversus pœnarum sōcios, ob gradus differentiam:* Sermone XXIX. *paria & blasphemiam, contra DEum triumnum, contrares creatas, Parentes, Praeceptores, proximum, seipso, propriaque membra, damnatis asserit.* Denique Sermone XXXIV. inter alias causas, *cur justum sit, peccata temporalia & eternum puniri, & hanc: quia interminabile peccatum interminabili pœna coerceri conveniat, recenset.*

XXXII. D. Jo. Georg. Dorscheus & D. Jo. Conr. Dannhaerius, par Theologorum Argentoratensis celeberrimum, libertatem hic sentiendi, quod quisque veritati convenientius judicat, permittunt, quamquam hic in sententiam, non peccare damnos, ille in contrariam propendeat. Nam in Synopsi Theolog. Zachar. cap. IX. §. 197. cum hanc quæstionem attigisset & pro negante argumenta, maximam partem ex Parkero, quem allegat, protulisset, concludit: *Nihil hic de eâ re pronunciamus, remmittimus lectorem ad Doctorem nostrum Gerhardum contrarium afferentem.* Hic vero in Hodosophiâ, Phæn. IV. p. 258. Videtur, ait, probabilius & ad gloriam Divinam justius, (quamquam hic judicium modestè submittamus) fore blasphemiarum & peccatorum contra DEUM, cuius pœna & culpa cum hoc mundo finitur, modum ac terminum. Quod in Lactis Catechetici eâ parte,

quæ

quæ de tertio Symboli Apostolici articulo agit, iisdem fere verbis
repetiuntur.

XXXIII. Addimus ex Academiâ Salanâ excellentissimæ eruditio-
nis Virum, Johannem Musæum, qui in Locis Theol. ad ca-
lam pro lectione dictatis, ubi de pœnis infernalibus agit, sen-
tentiam suam his verbis promit: *Ex parte voluntatis importat damnatio
eterna, privativè considerata, carentiam amoris DEI & gaudii, quod in
DEO habere deberent. Sicut enim DELIM damnati non cognoscunt, tanquam
sumum bonum, qualis in se est, sed tanquam judicem & scelerum vindicem se-
verissimum: idè nec amabunt DEUM, nec in ipso gaudebunt, sed potius odio
ipsum habebunt maximo. Sicut enim pœnas, quas infligit damnatis, detesta-
buntur: ita quoque ipsum DELIM infligentem odio habebunt.* Et ex Eber-
hardinâ ad Nicrum virum accuratissimi judicii, Jo. Adamum Osi-
andrum, qui in Collegio, præcipuas fidei controversias comple-
tente, art. XXI. §. 3. hanc format thesin: *Non probabile est, damna-
tos in inferno semper peccare, in primis blasphemando.*

XXXIV. Vides, in hoc, non Pontificiorum tantum & Re-
formatorum, sed & Augustinæ Confessioni additorum Theolo-
gorum, diffensu, varias, easque adversâ inter se fronte pugnan-
tes, agitari de propositâ quæstione opiniones. Quapropter eo te
minori periculo implicabis, quamcumque defenderis sententiam.
Et si ex tractatione argumétorum, huic illive parti faventium, sole
meridiano clarius apparebit, quot quantaq; fidei nostræ capita, sive
defensione sive oppugnatione unius alteriusq; sententiæ & argu-
menti, etiam à non advertentibus, convellantur. Quæcausa
quoque est, cur non otiosa aestimari controversiæ hujus discussio,
sed referta variis gravissimisque usibus, jure meritoque debeat.

XXXV. Nam primò, nonnulli *πιστοί*, sententiam suspen-
dunt, nihilque sive in ajentem sive in negantem partem determi-
nant. Quo præter eos, qui *πιστοί* profitentur, referendos omnes
illos esse censeo, qui, dum in locis, compendiisque Theologicis,
de infernalibus pœnis tractant, considerationem hujus quæstionis
prætereunt, contenti generali vel certe Scripturariâ, (ut nunc ita
appellem id, quod Sacrae Pandectæ expressis verbis efferunt) cru-
ciatum istorum delineatione. Quibus ut litem nullam move-
mus: ita nec nobis vitio dari posse existimamus, si inquiramus in